

Alej Maxe Švabinského

Současný zdravotní stav aleje, která byla před několika lety vyhlášena stromořadím památných stromů odpovídá jejímu věku. Bříza je dřevina krátkověká s horizontem dožití kolem 80 let, max. 100 let, se špatnou obranou proti průniku dřevokazných hub. Ve věku, ve kterém se stromořadí v současnosti nachází, lze očekávat již jen postupné zhoršování zdravotního stavu stromů a jejich následné odumírání. S tím je spojené riziko statického selhání. Její špatný zdravotní stav a možnost ohrožení zdraví lidí nebo způsobení značných škod na majetku si každým rokem vynutí kácení stromů.

V roce 2003 byl odbornou firmou (LIST - Ing. Jaroslav Kolařík) zpracován rozbor stavu stromů ve stromořadí Maxe Švabinského. U 667 jedinců byl zhodnocen zdravotní stav, perspektiva, technologie ošetření stromu a naléhavost navrhovaného zásahu.

Stromy, které byly v minulých letech káceny jsou dřevinami, které byly v odborné analýze Ing. Kolaříka označeny jako jedinci neperspektivní z hlediska zdravotního stavu či vitality, které ohrožují bezpečnost a byly určeny k odstranění. Následně byly káceny stromy vizuálně nakloněné nad objekty chat. Z tohoto důvodu byly odkáceny nejvíce problematické úseky. Další kácení vychází ze zjištěného stavu, který se každým rokem zhoršuje v souvislosti se stářím stromů. Aktuální stav stromů jsme na místě zjišťovali v říjnu a listopadu 2009. Při tomto šetření byly také pořízeny přiložené fotografie. V současné době zde roste 455 bříz, z nich téměř polovina je ve špatném zdravotním stavu, mají poškozené kmeny či báze kmenů. Břízy obecně a v pokročilém věku zvláště špatně zacelují rány a u takto poškozených stromů pak hrozí riziko infekce dřevokaznými houbami a možné statické selhání.

Každému kácení, které je na Serpentýnách prováděno, předchází zrušení jejich ochrany a vydáno rozhodnutí o povolení ke kácení. Účastníkem těchto řízení mohou být i občanská sdružení popř. ochránci přírody, kteří mohou do řízení vstupovat. Před kácením je pořizována fotodokumentace.

V tomto období vegetačního klidu budou pokáceny stromy vysloveně havarijní nebo s nevratně poškozenou korunou (po brzkém sněhu v říjnu 2009). Jedná se asi o 60 stromů.

Kácení je samozřejmě pouze jedním krokem, obnova aleje pak druhým. Město Česká Třebová se v roce 2004-5 pokusilo o získání dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR na realizaci kompletní obnovy aleje, a to podle návrhu v několika etapách. Povinnou součástí žádosti byl i posudek, který vyhotovuje Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Ta však tuto akci k poskytnutí dotace nedoporučila, neboť dle jejich závěru „opatření neodpovídá podmínkám Programu péče o přírodní prostředí, kde předmětem podpory je úhrada nákladů spojených s mimořádnými opatřeními, tj. k obnově alejí, a to ošetřováním stromů a náhradní výsadbou za odumřelé dřeviny ... investor žádá o dotaci pouze na kompletní novou výsadbu za vykácené stromy, nikoliv za odumřelé“.

Investovat do opatření za účelem ošetřování krátkověkých dožívajících dřevin je určitě luxusem, nechat stromy dožít a odumřít, abychom tak „dostáli“ definici dotačního titulu a vystavovat se nebezpečí pádu a ohrožení zdraví, životů a majetku lidí není určitě na místě.

Obnova aleje po částech (myšleno tím např. rozdělená do třetin) vyžaduje značnou finanční náročnost, sázení do mezer za odkácené stromy mezi vzrostlé není možné (při prostorové náročnosti na další kácení). Realizace výsadeb rozdělená do menších objemů by v důsledku znamenala založení aleje, která by nebyla kompaktní.

Obnova aleje je nezbytností, město se však musí pokusit o znovuzískání finanční podpory, neboť náklady na realizaci obnovy jsou vysoké. Vyčísleny byly v roce 2004 - 5 na 2 730 000 Kč a toto číslo není jistě s ohledem ke stoupajícím cenám konečné. Počítat je nutné rovněž s

faktorem vandalismu a krádeží. Dalším postupem města proto bude snaha o získání dotačních prostředků z Operačního programu životní prostředí.

4. 2. 2010

Ing. Ivana Vrbická
vedoucí odboru životního prostředí